

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2024 оны 8 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	БОЭТ	Сумдын эмнэлэг	Өрхийн эмнэлэг	Хувийн эмнэлэг	Цэргийн анги	Нийт дүн
1	Нийт үзлэг	107711	55951	63019	41226	0	267907
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	17900	14817	28513	4924	0	66154
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	13096	5474	8119	1653	0	28342
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	34180	12827	5181	11999	0	64187
5	Нийт төрөлт	106	690	0	0	0	796
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	5608	3679	0	2861	0	12148
7	Нас баралт	28	113	79	0	0	220

№	Үзүүлэлт	2023.8	2024.8	Өөрчлөлт
1	Нийт үзлэг	249332	267907	18575
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	58507	66154	7647
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	15620	28342	12722
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	74351	64187	-10164
5	Нийт төрөлт	934	796	-138
6	Охидын төрөлт	36	32	-4
7	Охидын төрөлтийн хувь	3.8	4.0	0.2
8	Гэрийн төрөлт	0.2	0	-0.2
9	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	11745	12148	403
10	Нас баралт	211	220	9
11	0-1насны эндэгдэл	7	8	1
12	1-5 насны эндэгдэл	1	0	-1
13	Хурц халдварт өвчин	988	1240	252

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2023.8 сар	2024.8 сар	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	7.4	10.0	2.6
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	302.6	389.4	86.8
Үүнээс охидын	хувь	6.7	21,3	14,6
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	133.7	164.3	30.6
БЗДХ	10000 хүн амд	23.2	44.6	21.4
Үүнээс өсвөр үе	хувь	26.1	19,3	-6,8
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	79.2	75,4	-3,8
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	42	38,9	-3,1

I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт **267907** хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 29.7%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.
- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 12148 хүнийг 75202 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар **6.3** хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 6301 дуудлагад явж үйлчилсний 1051 /16.7%/ нь алсын дуудлага, 556 /%/нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна.

- Нийт эмийн сангууд 59753 жор хүлээн авч, 9 тэрбум 800 сая гаруй төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.
- ЭЭСангуудад нийт 8991 жор ирсний 47,3% /4256/ нь ЭМДаатгалын, 0.2%/23/ мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 51.3% /4617/ нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дундажаар 75.8% байна.

II. БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

1. 8 сарын байдлаар 64187 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 10164 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт өвчлөлийн 70,0% нь шинэ өвчлөл байна.
2. **Үүнээс тэргүүлэх 5 өвчлөл нь**
 1. Хоол шингээх эрхтний өвчин-16370
 2. Хоол шингээх эрхтний өвчин-14568
 3. Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин-5231
 4. Зүрх судасны тогтолцооны эмгэг-5211
 5. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-3236
3. 8 сарын байдлаар 556 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба өвчлөл урьд оноос 241 тохиолдлоор буурсан байна.
4. Он гарсаар 220 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний **21,8%** нь хорт хавдар, **13,2%** нь осол гэмтлийн нас баралт, **7,2%** нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдэлээр нас барсан байна. Нийт нас баралтын 52(23,6%) нь эмнэлэгт, бусад нь гэртээ хээр гадаа нас барсан байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 6 тохиолдлоор өссөн байна.
5. Нялхсын эндэгдэл 1000 амьд төрөлтөд өнгөрсөн оноос 10,0-р буюу 1 тохиолдлоор өссөн ба 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл гараагүй байна.
6. БОЭТөвд 28 эндэгдэл тохиолдож задлан шинжилгээнд хамруулсан ба задлан шинжилгээний хувь 100% тай байна. Үндсэн оношийн зөрөө байхгүй.
7. Нас баралтын шалтгаан:
 1. **Зүрх суданы тогтолцооны өвчин-68**
 2. Хорт хавдраар-50
 3. Осол гэмтлээр-31
 4. Хоол шингээх эрхтний өвчин-24
 5. Амьсгалын тогтолцооны эмгэг -12
 6. Дотоод шүүрлийн эмгэг -8
 7. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-8
 8. Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин-8
 9. Перинаталь үеийн эмгэг-3
 10. Төрөлхийн гажиг-2
 11. Амьсгал зогсох-1
 12. Үжлийн шок-1
 13. Сүрьеэ-2
 14. Бөөрний архаг дутагдал-2
 15. Тархи ба төв мэдрэлийн тогтолцооны бусад хэсгийн хоргүй хавдар-1

III. ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 796 эх төрж 800 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 138 төрөлтөөр хүн амын төрөлт буурсан байна. Нийт төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцаа 1,1:1 байгаа ба эрэгтэй хүйс давамгайлж байна.
- Нийт төрөлтийн 32/4.0%/ охидын төрөлт эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос 0.2-р ба өссөн ба дараах сумдуудын охид төрсөн байна. Үүнд: **Дз-20, Гт-1, Цц-3, Цо-3, Хү-1, Б/г-4**
- 8 сарын байдлаар 310 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 389,4 байгаа нь өнгөрсөн оноос **86,8-р** өссөн байна.
- 8 сарын байдлаар давхардсан тоогоор 27799 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 60,6% эзэлж байна. Хяналтанд хамрагдсан хүүхдүүдээс 12 хүүхэд туранхай, 3 хүүхэд өсөлт хоцрогдолтой байна.

- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 75,4%, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 39%-тай байгаа нь нэмэгдэх хандлагатай байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- Он гараад 1240 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 65 тохиолдлоор өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 21,2%-г БЗДХ, 50,8%-г салхинцэцэг, 1,4%-г Ковид-19 өвчин, 4,3%-г хоолны хордлого, 3,8%-г цусан суулга, 1,0%-г улаан эсэргэнэ, 7,7%-г гар хөл амны өвчин, 0,6% ёлом, 0,8%-г сүрьеэ зэрэг өвчнүүд тус тус эзэлж байна.
- БЗДХ -н 337 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 165 тохиолдлоор, 10000 хүн амд 21,8-р нэмэгдсэн ба 0,6% нь жирэмсний үзлэгээс, 9,2% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 77,2% нь өвчний учир амбулатороор, 5% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

		Эрт илрүүлгийн мэдээ 2024.8сар																
Эмнэлгийн нэр		Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15-65/			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн			Дундаж хувь	
		хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь		
1	Баяндалай	939	496	52.8	1460	238	16.3	959	236	24.6	109	60	55.0	306	147	48.0	39.4	
2	Баян-овоо	883	281	31.8	883	277	31.4	996	631	63.4	88	34	38.6	316	111	35.1	40.1	
3	Булган	947	150	15.8	947	150	15.8	979	150	15.3	96	11	11.5	387	98	25.3	16.8	
4	Гурвантэс	3364	1487	44.2	3364	1206	35.9	2936	192	6.5	306	38	12.4	1330	303	22.8	24.4	
5	МандалОвоо	729	130	17.8	729	130	17.8	729	189	25.9	76	35	46.1	187	83	44.4	30.4	
6	Манлай	1005	738	73.4	1082	850	78.6	1197	866	72.3	145	59	40.7	416	166	39.9	61.0	
7	Номгон	997	231	23.2	997	189	19.0	956	179	18.7	79	21	26.6	398	59	14.8	20.5	
8	Ноён	814	592	72.7	814	592	72.7	810	615	75.9	77	29	37.7	333	91	27.3	57.3	
9	Сэврэй	570	317	55.6	640	367	57.3	722	273	37.8	96	64	66.7	272	186	68.4	57.2	
10	Ханбогд	5110	0	0.0	5110	0	0.0	5235	0	0.0	1765	43	2.4	2001	363	18.1	4.1	
11	Ханхонгор	848	293	34.6	848	261	30.8	875	264	30.2	134	43	32.1	350	200	57.1	36.9	
12	Хүрмэн	829	386	46.6	854	426	49.9	778	383	49.2	264	19	7.2	87	112	128.7	56.3	
13	ЦогтОвоо	1022	585	57.2	1022	531	52.0	1082	350	32.3	110	21	19.1	320	204	63.8	44.9	
14	Цогтцэций	3000	68	2.3	3000	42	1.4	3500	955	27.3	350	29	8.3	1500	58	3.9	14.4	
Сумын дүн		21057	5754	27.3	21750	5259	24.2	21754	5283	24.3	3695	506	13.7	8203	2181	26.6	23.2	
15	Шимбилэг	2550	1622	63.6	2550	1622	63.6	2550	1117	43.8	643	213	33.1	1803	767	42.5	49.3	
16	ӨнөОрших	2115	1087	51.4	2315	1116	48.2	3292	1523	46.3	390	157	40.3	860	527	61.3	49.5	
17	Энхийнхүслэн	2653	2637	99.4	2347	2633	112.2	2275	762	33.5	433	91	21.0	1540	704	45.7	62.4	
Өрхийн дүн		7318	5346	73.1	7212	5371	74.5	8117	3402	41.9	1466	461	31.4	4203	1998	47.5	53.7	
Нийт дүн		28375	11100	39.1	28962	10630	36.7	29871	8685	29.1	5161	967	18.7	12406	4179	33.7	31.5	
8 сарын өссөн		13241	11100	83.8	13484	10630	78.8	13102	8685	66.3	2219	967	43.6	5484	4179	76.2	69.7	

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч Ш. Нарандалай, О. Хандармаа